

האגדות שלנו

כתב: שהם סמיט | איור: ולי מינצי

הצעות למורים

מורים יקרים,

"מעשה אבות סימן לבנים"

סיפורי חז"ל מלווים את העם היהודי שנים רבות. דרכם אנו מתוודעים לאנשים ודמויות מופת מהמורשת היהודית, לאורח חייהם, לאתגרים שעמדו בפניהם ולקשיים שאתם התמודדו. כוחם בסיפורים אלה בעיסוק בנושאים מוסריים, דתיים, חברתיים וחינוכיים אשר רלוונטיים לכל דור. הם מזמנים שלל אפשרויות לשיחה ולחיבורים עם הנעשה בכיתה. קריאה נעימה!

רעיונות לשילוב בכיתה

- "האגדות שלנו" הוא קובץ ובו עשרה סיפורים שונים. בטרם הצגת הספר בכיתה מומלץ לקחת אותה הביתה, לקרוא את כל הסיפורים, לעיין בהקדמה ובהערות בשוליים. כדאי לחשוב כיצד תרצו להציג את תוכן וצורת הספר לילדים, במה תרצו לעסוק בכיתה, ומה עדיף להשאיר לגילוי של הילדים עם הוריהם בבית.
- על מנת להכניס את הילדים לאווירה של הסיפורים, אפשר להתחיל בהצגה כללית של אחת הדמויות. ניתן להתחפש ולהמחזיז אחד הסיפורים, לפתוח בשיר או בפתגם, או להזכיר סיפור אחר שהילדים כבר מכירים אודות הדמות.
- אפשר לקרוא יחד אחד הסיפורים, לעצור את הקריאה לפני נקודת המפנה של הסיפור (לפעמים יש יותר מאחת) ולבקש מהתלמידים להציע מה הם היו עושים במקרה המתואר (למשל, מה היו עושים במקום הלל הזקן אילו היו מגרשים אותם מבית המדרש, מה היו עושים במקום ר' חנינא בן דוסא אילו היו פוגשים באדם שהשאיר אצלם את התרנגולות וכו').
- אפשר לבחור אחד הסיפורים ולהמחזיז אותו יחד בכיתה. כדאי להיעזר בתחפושות ובאיזורים מתאימים (בדים, גלימות, כדים וכדומה). ניתן גם לשלב בהצגה תנועה ומוסיקה.
- כדאי לחפש חיבורים בין הנושאים שעולים מהסיפורים לבין חוויות מזמנות מהווי הילדים בכיתה. רצוי גם לקשר עם תכנים המועברים במסגרת תכנית "מפתח הל"ב".
- הדמויות המתוארות בסיפורים נקראות חז"ל – חכמינו זיכרונם לברכה. תוכלו לשוחח עם הילדים על חכמים ועל חוכמה. לפי מה אנחנו קובעים שמישהו "חכם"? את מי אנחנו מחשיבים "חכמים" היום? האם אנחנו מכירים סוגים שונים של חוכמה?
- האם הילדים נהנו מהסיפורים? האם הם הבינו את כולם? לעתים סיפורי חז"ל הם כמו חידות. במעט מילים הם עוסקים בנושאים גדולים, ולפעמים הסוף מפתיע. אפשר לשאול את הילדים אם הם הופתעו מחלק מהסיפורים, אם משהו הצחיק אותם, אלו מחשבות עלו בעקבות המעשיות של חז"ל?

- יחד עם הילדים אפשר לקשט את הכיתה בפתגמים ואמרות מהסיפורים.
- זו הזדמנות להכיר לילדים גרסאות שונות לסיפורים שבספר. תוכלו להביא לכיתה את ספר האגדה, את מקורות הסיפורים בתלמוד, קבצי אנדות אחרים ועוד. אפשר לבקש מהילדים לשאול את הוריהם אם גם הם הכירו את הסיפורים, ולחפש בבית או בספרייה גרסאות שונות להביא לכיתה (למשל, הסדרה "כה עשו חכמינו" שליקטה יוכבד סגל, "חכמינו לימינו" של אורי אורבך...). אפשר לערוך תצוגה בכיתה ולהזמין את הילדים להשוות בין הגרסאות השונות.
- תוכלו לבקש מהילדים לבחור עם הוריהם איזה סיפור מתוך הספר היה חביב עליהם במיוחד וליצור ביחד, בעזרת חומרים וחפצים המצויים בבית, את אחת הסצנות המעניינות מתוך הסיפור או את אחת הדמויות המופיעות בו. את היצירות ניתן להעמיד בתערוכה בכיתה או במסדרון בית הספר תחת הכותרת "מעשה אבות סימן לבנים".
- בהשראת הספר אפשר לערוך "ערב פתגמים וסיפורים מימים עברו" להורים וילדים, כולל המחזת הסיפורים, יצירה בעקבותיהם, עיסוק בפתגמים ושירים.

אנו מאחלים לכם קריאה מהנה ושיחה נעימה!